

Sayı : 5596
Tarih : 23.05.2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Geçtiğimiz günlerde karar duruşması görülen ve Türkiye tarihine hukuksuzlukla yazılan Kobani Kumpas Davası, soruşturmanın ilk adımından başlanarak karar duruşmasına kadar bir bütünen hukuksuz şekilde yürütülmüştür. Delillerin toplanması, iddianamenin kabulü, tanıkların dinlenmesi, savunmaların alınması, avukatların taleplerinin değerlendirilmesi, duruşma periyotları vb. birçok süreç ve işlem usule aykırı ilerletilmiştir. Dosyadaki istisnasız her işlemin hukuk kurallarına aykırı yürütülmüş olması ve kararda hiçbir hukuk kuralına sığdırılamayacak ağır cezalar verilmesi bu davanın siyasi saiklerle ve ne olur olsun ceza verilmesi güdüsüyle yürütüldüğünün emarelerinden biridir. Hukuksuz yargılama ile verilen hukuksuz kararın tüm Türkiye siyasetini etkileyeceği aşikardır. Bu sebeple yargılama sürecinde yaşanan hukuk dışı uygulamaların tespiti ve hukuka aykırı unsurların genel hukuk düzenine verdiği zararların ortaya çıkarılması amacı ile Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ve talep ederiz. 23.05.2024

Sezai Temelli

DEM Parti Grup Başkanvekili
Muş Milletvekili

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT

DEM Parti Grup Başkanvekili
Kars Milletvekili

KISA GEREKÇE

Kobani Kumpas Davasına İktidar/iktidar çevreleri tarafından yapılan müdahaleler, tüm yargılama sürecini şekillendirmiştir. Kovuşturma aşamasına geçildikten sonra neredeyse her duruşma günü usule ve hukuka aykırı olarak yargılama yürütülmüş ve heyet tarafından tüm hukuk kuralları yok sayılmıştır. Mahkeme heyetinin delil üretme ve davayı bir an önce bitirme çabası içerisinde olduğu her aşamada göze çarpan bir husus olmuştur. Gizli tanıkların bir kısmının ifadelerinin aynı olması, mahkeme heyetinin tanıkları yönlendirmesi, koruma altında olan tanıkların soyut gerekçeler ile yargılanan siyasetçiler ve avukatları olmadan gizli dinlenmesi, tüm usulsüzlüklere ilişkin yargılanan siyasetçiler ve avukatlarının itirazlarının defaatle reddedilmesi mahkeme heyetinin niyetini ortaya koymuştur. Adil yargılanma hakkı ve savunma hakkı başta olmak üzere tüm hukuk ilkeleri her duruşma günü tekrar tekrar ihlal edilmiştir.

GEREKÇE

Geçtiğimiz günlerde karar duruşması görülen ve Türkiye tarihine hukuksuzlukla yazılan Kobani Kumpas Davası, soruşturmanın ilk adımından başlanarak karar duruşmasına kadar bir bütünen hukuksuz şekilde yürütülmüştür. Delillerin toplanması, iddianamenin kabulü, tanıkların dinlenmesi, savunmaların alınması, avukatların taleplerinin değerlendirilmesi, duruşma periyotları vb. birçok süreç ve işlem usule aykırı ilerletilmiştir. Dosyadaki istisnasız her işlemin hukuk kurallarına aykırı yürütülmüş olması ve kararda hiçbir hukuk kuralına sığdırılmayacak ağır cezalar verilmesi bu davanın siyasi saiklerle ve ne olur olsun ceza verilmesi güdüsüyle yürütüldüğünün emarelerinden biridir.

İŞİD'in Kobani'ye yönelik saldırılarına karşı Türkiye ve bütün dünyadan insani yardım koridoru açılması, Kobani'de direnenlere destek için acil çağrılar ve protestolar peş peşe yapılmaya başlanmıştır. Türkiye'de yaşayan Kürt halkı ve demokrasi güçleri başta olmak üzere, milyonlarca insan bu vahşete dur demek için Eylül ayının sonlarına doğru sokaklara çıkarak protesto gösterilerine başlamıştır. 6 Ekim 2014 tarihine kadar Türkiye'de gerçekleşen demokratik protestolarda herhangi bir ölüm yaşanmamış, 7 Ekim itibariyle gerçekleşen

protestolarda güvenlik güçleri halka karşı orantısız güç kullanmıştır. Gelişen olaylarda, 47'si HDP çalışanı ve seçmeni olmak üzere toplam 54 yurttaş yaşamını yitirmiştir.

İŞİD'in Kobani'ye saldırısına ve katliamlarına karşı 6-8 Ekim 2014 tarihinde HDP Genel Merkez hesabından yapılan twitter paylaşımları sonrası meydana gelen protesto gösterileri gerekçe gösterilerek 09.10.2014 tarihi ve devamında dönemin HDP Eş Genel Başkanları, MYK üyeleri ve tüm yöneticileri hakkında değişik tarihlerde suç duyuruları yapılmıştır. Soruşturma kapsamında, diğer il savcılıklarına; soruşturma dosyasında şüpheli olarak gözükten ve milletvekili olmayan MYK üyelerinin ifadelerinin alınması için ilgili adreslerine talimat yazılmıştır. Sonraki üç yıl boyunca (2015-2018) soruşturma dosyasında adı geçenlerden bir kısmının ifadeleri alınmıştır. Tüm bu ifade işlemleri için kendilerine tebligat yapılmış, gözaltına alma, yakalama, adli kontrol vb. uygulamalara ihtiyaç duyulmamıştır. Hatta İsmail Şengül ve Pervin Oduncu adreslerinde bulunamamasına rağmen haklarında zorla getirme kararına dahi ihtiyaç duyulmamış, ifadelerinin alınmasına gerek görülmemiştir. Tüm bu süreçte soruşturma dosyasında görev yapan kıdemli sekiz savcı, soruşturma dosyasında adresini tespit edemedikleri MYK üyeleri hakkında işlem yapmaya dahi gerek duymamıştır.

Nisan 2018'de Cumhurbaşkanlığı Seçimlerinin 24 Haziran 2018'de yapılmasının kararlaştırılması üzerine HDP, cezaevinde bulunan Selahattin Demirtaş'ı Cumhurbaşkanı adayı olarak belirlemiştir. AKP'nin Cumhurbaşkanı adayı Erdoğan neredeyse bütün seçim kampanyası boyunca, 6-8 Ekim olaylarının sorumlusu olarak Selahattin Demirtaş'ı hedef gösteren bir siyasi kampanya yürütmüştür. Cumhurbaşkanı adayı Erdoğan'ın seçim kampanyası esnasında sistematik bir şekilde 6-8 Ekim olayları üzerinden Demirtaş'ı hedef alması sonrasında, o dönem milletvekili olmayan MYK üyeleri hakkında açık olan Ankara CBS 2014/146757 sayılı soruşturmanın (ikinci soruşturma) bütün seyrini değiştiren bir gelişme yaşanmış ve soruşturma savcısı değiştirilerek Ahmet Altun isimli savcı bu dosyaya özel olarak görevlendirilmiştir. Dosyaya özel olarak atanan Ahmet Altun ile birlikte adeta ölü olan soruşturma olağanüstü bir şekilde canlandırılmış ve kumpasın hukuksuzluklarla örülmesinin fitili ateşlenmiştir. Gizlilik kararı olamayan dosyada gizlilik kararı alınmış ve dosyaya itirafçı tanık üretilmesi için yazışmalar yapılmıştır.

AİHM Dairesi, 20 Kasım 2018 tarihinde, Demirtaş'ın Ankara 19. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen davada (2017/189 E.) siyasi gerekçelerle tutuklu olduğunu tespit ederek derhal serbest bırakılmasına karar vermiştir (Demirtaş No:2). AİHM'nin kararından bir gün sonra, 21 Kasım 2018 tarihinde Cumhurbaşkanı Erdoğan, "AİHM'nin verdiği karar bizi bağlamaz. Karşı

hamlemizi yapar, işi bitiririz” demiş, bunun üzerine, Demirtaş’a bir düşünce açıklaması nedeniyle daha önce verilen 4 yıl 8 aylık hapis cezası, onanarak kesinleştirilmiştir. AİHM kararı sonrasında Savcı Altun’un daha agresif bir tutum içerisinde dosyayı canlandırma çabasına hız verdiği dosyada bulunan yazışmalardan görülebilmektedir. 25.12.2018 tarihinde Ankara TEM Şube Müdürlüğü’ne yazdığı müzekkerede ise bu kez 98 şüpheliye dair bilgi ve belge toplanmasını istemiştir. 2 Eylül 2019 tarihinde, Demirtaş’ın ilk tutuklandığı ana davasının görüldüğü Ankara 19. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından tahliye kararı verilmiştir. Bu arada Demirtaş’ın hükümlü hale getirildiği dosyada mahsup işlemlerine başlanmıştır ve birkaç gün içinde tahliye olması beklenirken İstanbul 26. Ağır Ceza Mahkemesinin mahsup kararı vermesi üzerine Demirtaş’ın tahliye olacağı kesinleşen gün, Figen Yüksekdağ ve Selahattin Demirtaş, hileli bir şekilde Sulh Ceza Hakimliği’ne sevk edilmişler ve Ankara 1. Sulh Ceza Hakimliği’nin 2019/1019 sorgu numaralı kararı ile bir kez daha tutuklanmışlardır.

Figen Yüksekdağ ve Selahattin Demirtaş, ikinci kez tutuklandıktan sonra daha ileri bir tarihte tanık ve gizli tanık ifadeleri dosyaya eklenmiştir. Önce tutuklama kararı verilmiş, sonra da delil üretme çabası içerisine girilmiştir. Doğrudan kumpas faaliyeti kapsamında 3 tanık dosyaya dahil edilmiştir. Söz konusu 3 tanığa ne şekilde ulaşıldığı, ne şekilde soruşturma dosyasında ifade verdikleri ne iddianamede, ne kolluk fezlekesinde, ne de soruşturma klasörlerinin herhangi bir yerinde geçmektedir. 04.12.2019 tarihinde Gizli Tanık Mahir’in ifadesi Ankara Tem Şube Müdürlüğü’nde Savcı Ahmet Altun tarafından alınmıştır. 5 sayfalık bu ifade Kobani davasının ve kapatma iddianamesinin ana omurgasını oluşturan bir çerçeve ifadedir. 5726 sayılı Yasanın 9. maddesinin sekizinci fıkrası uyarınca tek başına gizli tanığın ifadesinin hükme esas alınamayacağını bilen Savcılık, bu sefer gizli tanığın beyanlarını destekler bir ifadeyi 07.01.2020 tarihinde yine Ankara Tem Şube Müdürlüğü’nde almıştır. Kerem Gökalp’in altı sayfalık bu ifadesi incelendiğinde ifadenin Gizli Tanık Mahir’in kurgulanmış ifadesini kullanışlı hale getirmek için alındığı anlaşılmaktadır. Gizli Tanık Ulaş ve dosyaya daha sonra eklenen tanık Muhammet Zengin’in ifadeleri aynı gün aynı savcı ve personel tarafından alınmıştır. Ulaş isimli gizli tanığın 29 sayfalık ifadesi, 328 sayfalık fotoğraf teşhisi ve tanık Muhammet Zengin’in ise yaklaşık 50 fotoğraf teşhisinden oluşan 18 sayfalık ifadesi aynı gün içinde aynı savcı, aynı katip ve aynı kolluk personeli tarafından alındığı anlaşılmıştır. Mahkeme tarafından dinlenen tanık Muhammet Zengin ifadesinin bütün bir gün sürdüğünü ifade etmiştir. Bu haliyle Gizli Tanık Ulaş’ın ifade ve fotoğraf teşhis tutanaklarının kolluk tarafından hazırlandıktan sonra tanığa imzalatıldığı ve hukuka aykırı şekilde delil yaratılmaya çalışıldığı izlenimini güçlendirmektedir.

HDP'nin suçlandığı tweet, içeriğinde hiçbir suça teşvik yahut telkin içermemektedir, demokratik ve sivil bir protestoya çağrı niteliği taşımaktadır. Buna rağmen bu tweetten dolayı HDP'li siyasetçiler azmettiricilik ile suçlanmıştır. AİHM Büyük Dairesi Demirtaş No:2 kararında, “ söz konusu üç tweette HDP'nin , o sırada yoğun IŞİD saldırısı altında bulunan Kobane halkı ile dayanışma çağrısı yaptığını, bu çağrılarının siyasi ifade sınırları kapsamında kaldığını ve bu haliyle şiddete çağrı oluşturmadığını” değerlendirmiştir. “6-8 Ekim 2014 tarihinde her ne kadar vahim şiddet eylemleri meydana gelmiş olsa da, bu eylemler doğrudan söz konusu tweetlerin sonucu olarak değerlendirilip başvurusunun tutukluluğunu haklı gösterdiğini” ifade etmiştir. Bu karara rağmen Kobani dosyasının mevcut haliyle devam ettirilmesi, karar aşamasına getirilmesi hukuken kabul edilemez.

Kovuşturma aşaması da önceki aşamalardaki kumpası desteklemeye ve gizlemeye dönük yürütülmüştür. Yargılamanın başlayacağı ilk duruşmadan yaklaşık bir ay önce Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesi'ne 2. Heyet atanmasına ve mevcut heyetin sadece Kobani davası ve sonrasında gelebilecek bağlantılı davalara bakmasına karar verilmiştir. Bu durum da tarafsız ve bağımsız mahkeme görüntüsüne aykırı olarak “özel olarak görevlendirilme” ile davanın hızlıca sonuçlandırılmak istendiğini ispatlamıştır. 3 bin 530 sayfalık iddianame ve 324 klasörden oluşan ekleri, Ankara 22 Ağır Ceza Mahkemesi heyeti tarafından 1 hafta gibi imkansız bir sürede sözde incelenerek içerisinde kabul edilmiştir. Dosyaya özel atanan Savcı Ahmet Altun'un soruşturma klasörleri arasında unuttuğu çalışma klasöründeki 5 sayfalık bir TEM şube antetli “bilgi notu” bu yargılamanın amacını ispatlayan en önemli belge olmuştur. Duruşma periyodlarının savunma hazırlığını imkansız kılacak şekilde belirlenmesi, mikrofonların kapatılması, savunma sürülerinin kısıtlanması, savunma dinlemekten vazgeçilmesi, tanıkların usule aykırı dinlenmesi, avukatların tüm itirazlarının reddedilmesi başta olmak üzere her ara kararda sayısız hukuk dışı karara imza atılması ise yargılamanın hukuki değil siyasi bir yargılama olduğunun ispatı olmuştur.

Henüz duruşma başlamadan mahkeme heyeti değiştirilmiştir. Duruşma günü salonun kolluk görevlileri ile doldurularak avukatlar için ayrılan bölümlerde dahi kolluğun oturtulması ve avukatların yer olmadığı bahanesi ile salondan çıkarılması, davaya ilişkin açıklama yapan avukatların tehdit edilmesi yargılamanın niteliğine dair önemli ipuçları barındırmaktadır. Yer bulamayan avukatların durumu protesto ederek salondan çıkmasına rağmen duruşmanın avukatsız bir şekilde devam ettirilmesi, avukatlara söz hakkı verilmemesi, duruşmaya SEGBİS üzerinden katılanların seslerinin kısılması da kayıtlara geçmiş diğer hukuksuzluklardır.

İktidar ortaklarının, sözcülerinin ve Yürütme mensuplarının yaptıkları açıklama ve konuşmalarla mahkeme üstünde ağır bir siyasi baskı yarattıkları ve Anayasa'yı çiğnedikleri çok açıktır. Karar duruşmasına kısa bir süre kala Erdoğan'ın "*Benim milletim Erdoğan kardeşine yürü, arkadayız dediği sürece çıkaramazlar, cumhur ittifakı iktidarda olduğu sürece çıkaramazlar*" konuşması dosyadan haksız bir karar çıkartılacağını aşikar etmiştir. Yargılamanın hızla bir sonuca vardırılması amacıyla aralıksız devam ettirilmesi, avukatların neredeyse tüm taleplerinin reddedilmesi, mahkeme başkanının ani bir kararla değiştirilmesi de yargılamanın hukuki yöntemlerle ilerlemediğini gösteren hususlardır.

Mahkeme kurduğu ara kararlar ile dosyada yargılanan kişilerin savunma hakkını ve buna bağlı olarak AİHS md. 6 ile garanti altına alınan *adil yargılanma hakkını* ortadan kaldıracak kararlar vermiştir. Duruşma periyodlarının sıklığı yargılanan kişilerin savunma hazırlamasını olanaksız kılmıştır. Bu denli ciddi suçlamalar karşısında yargılamayı bir an önce nihayete erdirmeye amacıyla kişilere savunma için süre kısıtlaması kararı alınması bahse konu hakkı ortadan kaldıran ara kararlardan sadece birisidir. HDP'nin önceki dönem eş genel başkanları Figen Yüksekdağ ve Selahattin Demirtaş'ın da aralarında olduğu yargılananların sorguları dahi yapılmadan dosyanın esas hakkında mütalaa verilmesi için savcıya gönderilmesine karar vermiştir. Savunma yapmaya hazır olanların beyanları alınmadan mütalaa istenmesi askeri darbe yargılamaları sırasında dahi görülmemiş bir hukuk skandalıdır.

Dosyada kritik işlemlere imza atmış savcı ve hakimlerin iktidarla da ilişkili olduğu iddia edilen çete/mafya yapılanmalarıyla ilişkilerinin açığa çıkması, imza aıkları hukuksuzlukların sebebinin, aldıkları talimatlar olduğunu güçlü bir şekilde düşündürmüştür. Örneğin; Dosyaya özel olarak İzmir'den getirilen ve hiç işlem yapılmamış dosyayı yeniden canlandırmış olması dikkat çeken savcı Ahmet Altun'a Sinan Ateş dosyasındaki bazı şüphelileri bırakması karşısında MHP Genel Başkan Yardımcısı İzzet Ulvi Yöner tarafından Yargıtay üyeliği teklif edildiği iddia edilmiştir. Yine görevden alınan mahkeme başkanı Bahtiyar Çolak'ın "Derin devletin ticari istihbarat ayağı" olarak tanıtılan 'Atadedeler' suç örgütünde yönetici olduğu ortaya çıkmıştır. Suç örgütü lideri olmak suçlamasıyla tutuklanan Ayhan Boran Kaplan beyanlarında Yargıtay üyesi Yüksel Kocaman'a villa ve araba aldığı iddia edilmiştir. Kocaman'ın, AİHM'in ihlal kararı sonrasında Demirtaş'ın tahliye edilmesi gerekirken alelacele Selahattin Demirtaş ile Figen Yüksekdağ hakkında uydurma ve mükerrer bir soruşturma ile tahliyei engelleyen savcı olduğu bilinen bir gerçektir.

Yargılanan siyasetçilerden Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ, Sebahat Tuncel, Zeynep Karaman ve Bülent Parmaksız'ın iddianamedeki delil durumunu değerlendirecekleri ilk sorguları yapılmamış olmasına rağmen 14/04/2023 tarihli duruşmada mütalaa okunmak

istenmiş ve yargılanan siyasetçilerin ve avukatların itirazları kayda geçirilmemesi, mikrofonların kapatılması üzerine avukatlar salonu terk etmek zorunda kalmışlardır. 5268 (Beş bin iki yüz altmış sekiz) sayfalık mütalaanın yaklaşık 50 sayfalık özeti boş salona okunmuştur. Bu arada avukatlar duruşma salonunu terk ederken mahkeme başkanı tarafından bu durum tutanağa “*Bir kısım sanık müdafilerinin duruşmadan sıvıştıkları görüldü.*” şeklinde yazılmıştır.

Bütün usulü eksiklikler ve hukuksuzluklara rağmen kumpasın karar duruşmasında, Mahkeme, HDP’li 24 kişiye toplam 407 yıl 7 ay hapis cezası vermiştir. 47 ayrı suçtan yargılanan Selahattin Demirtaş’a toplam 42 yıl, Figen Yüksekdağ’a ise 30 yıl 3 ay hapis cezası verilmesine hükmedilmiştir. Yasin Börü yalanı çökmüş ve başta Yasin Börü’nün öldürülmesi olayı olmak üzere diğer isimlerin öldürülmesinden tüm HDP’liler beraat etmiştir. Bu cezaların hepsi hukuki dayanaktan yoksun, iftiralara, üretilmiş tanık beyanlarına dayalı olup esasında siyasi faaliyetlere verilmiş cezalardır. Dosyadaki iddialara esas alınan tüm eylem, konuşma ve fiiller yasal olup demokratik siyaset faaliyetlerinden ibarettir.

Mahkemenin bir kısım HDP’li yöneticiye TCK md. 302’den ceza vermesi hukuki izahtan yoksundur. HDP’li siyasetçilerin hiçbir eylemi, açıklaması, tweeti vb. TCK 302.maddedeki suçun işlenmesine yardım etmediği açıktır. Örgüt üyeliği, propaganda ve gösteri yürüyüşleri kanununa muhalefetten verilen cezalarda ifade özgürlüğü, toplanma özgürlüğü, örgütlenme özgürlüğü başta olmak üzere birçok temel hak ve özgürlüğe aykırı olarak verilmiştir. Oysaki siyasetçilerin TBMM kürsüsündeki konuşmalarının yasama sorumsuzluğu kapsamında olması ve bu tarz konuşmaların Meclis dışında yapılmasının da sorumsuzluk kapsamında değerlendirilmesi gerekirken, bu konuşmaların suçlama konusu yapılmaması gerekirdi. HDP MYK adına yapılan sosyal medya paylaşımı nedeni ile TCK 214/1.maddeden 4 yıl 6 ay hapis cezası verilmesi de yukarıda belirtilen AİHM kararlarına aykırıdır.

Gelinen aşamada adil yargılanma hakkının kıyısından bile geçmeyen bir kurgu yargılama sonucu bırakın hakikatlerin açığa çıkarılması, gerçek dışı iftiralara yargı kılıfı dikilmiştir. Gerçek dışı iddialar ve hukuk dışı yargılama ile hukuksuz bir karar verilmiştir. Bu dava üzerinden hukuksuzluğun yarattığı/yaratacağı tahribatın yalnızca partimizin değil tüm ülke yurttaşlarının sorunu olduğu açıktır. Bu sebeple yargılama sürecinde yaşanan hukuk dışı uygulamaların tespiti ve hukuka aykırı unsurların genel hukuk düzenine verdiği zararların ortaya çıkarılması amacı ile Anayasa’nın 98. ve İçtüzüğü’nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.